

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Број: 1607/1
Датум: 03-07-2026
БЕОГРАД

На основу чланова 35, 37 и 76 Статута Универзитета у Београду – Филолошког факултета и члана 65 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће Филолошког факултета на VI редовној седници одржаној 24. јуна 2026. године донело је

ОДЛУКУ

I.

Усваја се предлог за допуну студијског програма **докторских академских студија Језик, књижевност, култура** новим предметима којима се програм допуњује:

1. Предмет *Поетика Михаила Булгакова* додаје се у изборне групе 21.Д032 (модул Књижевност), 21.Д042 (модул Култура) и 21.ДЛС2.
2. Предмет *Вишејезичност, идентитет и одрживи развој* додаје се у изборне групе 21.ДЛС1 (модул Култура), 21.Д022 (модул Језик) и 21.ДЛС2.

Спецификације предмета су саставни део одлуке.

II.

Предлог одлуке Наставно-научног већа доставити Универзитету на даљи поступак.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Ива Драшкић Вићановић
Проф. др Ива Драшкић Вићановић

Доставити:

- Универзитету,
- Продекану за наставу,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Поетика Михаила Булгакова		
Наставник или наставници: Проф. др Никола Миљковић, ванредни професор		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: Нема		
Циљ предмета Упознавање студената са поетиком Михаила Булгакова (1891–1940) од раних прича, преко драмског стваралаштва до великих прозних остварења. У оквиру овог курса студенти ће продубити своје знање, како о стваралаштву самог писца, тако и о совјетској култури прве половине XX века која се одражава у делима Булгакова (социјалне теме, експериментална наука, зависност, економске реформе и нова економска политика (рус. НЭП) и њихове последице, богоборство, однос писца и власти итд.).		
Исход предмета Студенти који су већ имали прилике да се баве књижевношћу руског XX века, али и они који се са њом раније нису сретали на студиознији начин, стећи ће ширу слику једне сложене и у много чему контроверзне епохе. Кроз стваралаштво Михаила Булгакова осетиће основне импулсе совјетске реалности (однос вере и сујеверја, идеја култа личности, ангазоване књижевне критике итд.) и моћи да та знања примењују даље кроз истраживање утицаја Булгаковљевих дела и идеја на друге писце у ширем европском контексту.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања о животу и стваралаштву Михаила Булгакова, о његовом односу према сопственом стваралаштву, традицији, савременој књижевности, власти. Представљање најважнијих тема, мотива и симбола који образују поетику писца. Идеја <i>текста</i> и <i>контекста</i> дела. Примена различитих интерпретативних матрица у тумачењу Булгаковљевих текстова. Читање и анализа конкретних дела – <i>Бела гарда</i> (1922/24); <i>Кобна јаја</i> (1924); <i>Баволијада</i> (1924); <i>Зојкин стан</i> (1925); <i>Бекство</i> (1926/28); <i>Псеће срце</i> (1925); <i>Записи младог лекара</i> (1925/26); <i>Позоришни роман</i> (након 1936); <i>Мајстор и Маргарита</i> (1928/9–1940) – уз коришћење адекватне критичке литературе као потпоре за ваљану анализу. <i>Практична настава</i>		
Препоручена литература 1) Чудакова, Маријетта, <i>Жизнеописание Михаила Булгакова: Второе дополненное издание</i> , Москва (1988); 2) Чудакова, Маријетта, <i>О „закатном романе“ Михаила Булгакова: История создания и первой публикации романа „Мастер и Маргарита“</i> , Москва (2019); 3) Яновская, Лидия, <i>Творческий путь Михаила Булгакова</i> , Москва (1983); 4) Варламов, Алексей, <i>Михаил Булгаков</i> , Москва (2008); 5) Соколов, Борис, <i>Булгаковская энциклопедия</i> , Москва (1997) [прев. <i>Енциклопедија Булгаков</i> , Београд: Логос (2022)]; 6) Яблоков, Евгений, <i>Михаил Булгаков и мировая культура: Справочник-тезаурус</i> , Санкт-Петербург (2011); 7) Яблоков, Евгений, <i>Художественный мир Михаила Булгакова</i> , Москва (2001).		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 0
Методе извођења наставе Теоријска предавања, анализа прозних текстова, излагања студената, мултимедијални садржај (екранизације појединих Булгаковљевих дела)		
Оцена знања (максимални број поена 100) Презентација (50 поена) + усмени испит (50 поена)		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)		
*максимална дужина 1 страница А4 формата		

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Вишејезичност, идентитет и одрживи развој		
Наставник или наставници: Мирјана Ђорковић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: /		
Циљ предмета		
Критичко разумевање и истраживање вишејезичности кроз анализу виталности језика и културе, њиховог односа према конструкцији идентитета; примена интердисциплинарних приступа у обликовању и реализацији истраживачких проблема у овој области; развијање способности повезивања емпиријских података са оквирима одрживог развоја и очувања језичке и културне разноликости.		
Исход предмета		
Студент разуме и критички објашњава основне концепте вишејезичности, мултикултуралности, идентитета, виталности и одрживости; анализира језичке и културне праксе у различитим контекстима; операционализује теоријске појмове у истраживачке категорије и питања; прикупља и анализира емпиријске податке; тумачи резултате у ширим друштвеним и глобалним оквирима; самостално реализује студијски истраживачки рад и предлаже одржива решења за анализирани проблем.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
Теоријска настава заснива се на проучавању виталности језика и културе у конкретном друштвеном контексту вишејезичности и мултикултуралности кроз различите аналитичке категорије: језичке репертоаре, социolingвистичке скале, ставове и идеологије, домене и фреквенцију употребе, писменост, образовање, књижевну и културну продукцију, присуство у медијском и дигиталном простору, миграције, као и конструкцију језичког, културног и етничког идентитета. Ове категорије разматрају се као показатељи положаја и одрживости језика и културе у различитим друштвеним и институционалним контекстима, укључујући националне, регионалне, мањинске и друге језике и културе. Посебна пажња посвећује се њиховој операционализацији у истраживању, као и повезивању резултата са ширим оквирима одрживог развоја (UNESCO, циљеви одрживог развоја УН) и основним методолошким приступима.		
<i>Практична настава</i>		
У оквиру студијског истраживачког рада студент самостално ради на једној теми, односно мањој студији случаја; полазећи од аналитичких категорија обрађених у теоријском сегменту, формулише истраживачка питања и операционализује појмове виталности језика и културе у контексту вишејезичности и мултикултуралности; прикупља, обрађује и анализира ограничени корпус емпиријских података (употребом упитника, интервјуа и др.); тумачи резултате у ширим друштвеним и глобалним оквирима; предлаже одржива решења за анализирани проблем.		
Препоручена литература		
Blommaert, J. (2010). <i>The sociolinguistics of globalization</i> . Cambridge University Press.		
Fishman, J. A. (1991). <i>Reversing language shift: Theoretical and empirical foundations of assistance to threatened languages</i> . Multilingual Matters.		
Brenzinger, M., et al. (2003). <i>Language vitality and endangerment</i> . UNESCO.		
Piller, I. (2016). <i>Linguistic diversity and social justice: An introduction to applied sociolinguistics</i> . Oxford University Press.		
Hall, S. (Ed.). (1997). <i>Representation: Cultural representations and signifying practices</i> . Sage.		
Yildiz, Y. (2012). <i>Beyond the Mother Tongue: The Postmonolingual Condition</i> . Fordham University Press.		
Čorković, M. (2025). Aromanian in Serbia in the context of societal and individual multilingualism. <i>Studii de Știință și Cultură</i> , 20(1), 117-144.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 0
Методе извођења наставе		
Предавања, дискусије, критичка анализа научне литературе, рад са емпиријским подацима, пројектно оријентисана настава и истраживачки рад, презентације студената.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
– активно учешће у настави и дискусијама: 10 поена		
– студијски истраживачки рад: 60 поена		
– усмени испит (анализа и тумачење резултата истраживачког рада): 30 поена		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		